

7/5709

64-42

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2008/555839
Konu : Yazılı Soru Önergesi/S¼leyman
Turan Çirkin

ÇOK İVEDİ

13 Nisan 2009

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: BaőbakanlıĐa muhatap 28.11.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5709-9825/20819 sayılı yazıları.

Hatay Milletvekili Sayın S¼leyman Turan Çirkin'in Sayın Baőbakanımıza y¼nelttiĐi ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eőg¼d¼m¼nde cevaplanması tensip olunan 7/5709 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

ALI BABACAN
Dışİşleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

HATAY MİLLETVEKİLİ SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN'İN
7/5709 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

1. Basında yer alan haberlerde, Başbakan Sayın Recep Tayip ERDOĞAN ile Suriye Devlet Başkanı Beşar ESAD'ın, Türkiye ile Suriye arasında, arazi ve taşınmaz sorunu ile ilgili olarak Nisan ayında görüşme yaptıkları ve sorunun çözümü için Milli Savunma Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ve Dışişleri Bakanlığının ortak bir çalışma yürüttüğü bilgisi yer almıştır. Bahsi geçen habere ilişkin olarak yapılan görüşmeler ve yürütülen çalışmalar ne aşamadadır?
2. 1062 sayılı kanun kapsamında, el konulan Suriye mallarına karşılık olarak Hazine'de bloke edilen para miktarı ne kadardır?
3. Danıştay 10. Dairesinin 13.11.2000 tarih ve 5621 sayılı kararında, "Suriye'deki taşınmazına el konulan ve tasarruf etmesi engellenen davacının 1062 sayılı yasanın 1. maddesi uyarınca Suriye uyruklu vatandaşların Türkiye'deki taşınmazlarından elde edilen ve bankada bloke tutulan gelirlerinden kanıtlayacağı nispetteki zararın ödenmesi gerekmektedir" ifadesi yer almıştır.
 - a- Danıştay'ın aldığı bu karar işleme konulmuş mudur?
 - b- Suriye'de arazi ve taşınmazı olan kaç vatandaş, Hazine'de bloke edilen karardan zararını tazmin yoluna gitmiştir?
4. Suriye'de arazi ve taşınmazı olan Türk vatandaşlarının, Suriye mahkemelerinde bu konuyla ilgili olarak dava açma hakları bulunmakta mıdır?
5. Suriye kanunlarında, 1062 sayılı kanuna benzer bir kanun veya yönetmelik bulunmakta mıdır?

CEVAP

1) Ülkemizle Suriye arasındaki emlak sorunu, Suriyeli muhatabım ile 10 Eylül 2007 ve 6 Ekim 2007 tarihlerindeki görüşmelerimde ve Suriye Cumhurbaşkanı Beşar Esad'ın ülkemizi ziyareti sırasında 17 Ekim 2007 günü yapılan görüşmelerde dile getirilmiştir. Suriye ile teknik düzeyde müzakereler 2008 yılının Şubat ayında başlamıştır.

Türkiye – Suriye Emlak Komisyonu'nun ikinci tur görüşmeleri 9 Mart 2009 tarihinde Ankara'da yapılmış, görüşmeler sonucunda bir toplantı tutanağı imzalanmıştır. Üçüncü tur görüşmelerin Haziran ayında yapılması planlanmaktadır.

2) 1062 sayılı kanun kapsamında, el konulan Suriyelilere ait mallara karşılık olarak bloke edilen para Merkez Bankası'nda bulunmaktadır. Bu çerçevede, 2008 yılının Ekim ayı itibariyle Merkez Bankası'ndan bulunan toplam para 395.918, 81 YTL ve 5.033,34 ABD Dolarıdır.

3) Danıştay 10. Dairesinin 13.11.2000 tarih ve 5621 sayılı kararı uygulamaya konulmamıştır. Bunun nedeni, davacının, uğradığı zararı kanıtlayıcı belgeleri Maliye

Bakanlığımıza ibraz edememesidir. Bu konu, halen temyiz aşaması sürmekte olan ayrı bir davada aynı gerekçeyle ele alınmaktadır. Zararlarının tazmin edilmesi yönünde başvuruda bulunan vatandaşlarımızdan hiçbirisine ödeme yapılmamıştır.

4) Suriye’de arazi ve taşınmazı olan vatandaşlarımızın, Suriye mahkemelerinde bu konuyla ilgili olarak dava açma hakları bulunmaktadır.

5) Suriye, 1962 yılında uygulamaya koyduğu 27 Eylül 1958 tarihli “Toprak Reformu Yasası” çerçevesinde, yabancıların ülkedeki 300 hektarı aşan taşınmazlarını bedel ödemeksizin kamulaştırmıştır. Bu yasa genel bir uygulama olmakla birlikte, Suriye’de Türklerden başka yabancılara ait büyük araziler bulunmadığından, sadece vatandaşlarımızı etkilemiştir.

Taşınmazlarına el konulan vatandaşlarımıza tazminat ödenmesi için Suriye makamları nezdinde vaki girişimlerimiz sonuçsuz kalmıştır. Bunun üzerine 1.10.1966 tarihli ve 6/7104 sayılı bir kararname ile Suriyelilerin Türkiye’deki taşınmaz malları üzerindeki hakları dondurulmuş ve sözkonusu malların koruması ve yönetimi, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün sorumluluğuna verilmiştir.

Cumhurbaşkanı Bashar al-Assad, 25 Haziran 2008 tarihinde yayımladığı 11 sayılı Kararname ile Suriye Halk Meclisi tarafından onaylanan “Suriyeli Olmayanların (Yabancıların) Suriye Topraklarında Gayrimenkul Edinme Haklarını Düzenleyen Yasa”yı onaylamıştır.

Yasanın 1. maddesinde, gerçek ve/veya tüzel kişiliğe sahip yabancıların Suriye topraklarında gayrimenkul üzerinde mülkiyet hakkı olmayacağı belirtilmiş, ancak bu durumun iki istisnası olduğu ifade edilmiştir. Bu çerçevede, ailelere (Suriye’de daimi ve yasal ikamete sahip olanlar) ve diplomatik temsilciliklere konut edinme hakkı tanınmıştır.

Yasanın 3. maddesinde, yabancıların, miras yoluyla gayrimenkuller üzerinde mülkiyet hakkı tesis edemeyeceği belirtilmektedir. Maddeye göre, verasetin intikaliyle mülkiyet hakkı elde edebilecek yabancı bu haktan feragat ederek bu hakkı bir yıl içinde bir Suriye vatandaşına devredecek, aksi takdirde, gayrimenkul, Kamulaştırma Kanunu’ndaki emsaller dikkate alınarak yapılacak kamulaştırmayla Kamu Emlaki İdaresi’ne geçecektir.